

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHẠM THỊ HOÀI

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG RỪNG TRỒNG SẢN XUẤT
CỦA HUYỆN ĐỊNH HOÁ THÁI NGUYÊN VÀ ĐỀ XUẤT
CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Thái Nguyên, 2008

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

PHẠM THỊ HOÀI

NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG RỪNG TRỒNG SẢN XUẤT
CỦA HUYỆN ĐỊNH HOÁ THÁI NGUYÊN VÀ ĐỀ XUẤT
CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN

Chuyên Ngành: Lâm nghiệp

Mã số: 60.62.60

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Huy Sơn

Thái Nguyên, 2008

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố trong một công trình nào khác.

Tác giả

Phạm Thị Hoài

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành chương trình đào tạo cao học chuyên ngành lâm học tại trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, nhằm vận dụng kiến thức đã được học vào thực tiễn sản xuất, được sự nhất trí của trường Đại học Nông Lâm, khoa Sau đại học, tôi thực hiện đề tài:

“Nghiên cứu thực trạng rừng trồng sản xuất của huyện Định Hoá – Thái Nguyên và đề xuất các giải pháp phát triển”

Sau thời gian thực tập hết sức khẩn trương và nghiêm túc, với sự cố gắng của bản thân và sự hướng dẫn chỉ bảo tận tình của TS. Nguyễn Huy Sơn, các thầy cô giáo trong khoa Lâm nghiệp, đến nay luận văn đã hoàn thành.

Nhân dịp này tác giả xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, khoa Sau đại học, các thầy cô giáo trong khoa Lâm nghiệp đã giúp đỡ trong quá trình học tập. Tác giả xin đặc biệt cảm ơn: TS. Nguyễn Huy Sơn đã giành nhiều thời gian quý báu tận tình hướng dẫn chỉ bảo những kiến thức về chuyên môn thiết thực và giúp đỡ tác giả trong quá trình thực tập và hoàn thành luận văn

Trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của các cán bộ Phòng Nông Nghiệp, Phòng Thống Kê, Trạm Khuyến Nông, Hạt Kiểm Lâm, Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Định Hoá, tỉnh Thái Nguyên cùng các bạn bè đồng nghiệp và các cán bộ địa phương nơi tác giả thực hiện nghiên cứu. Nhân dịp này tác giả xin chân thành cảm ơn về sự giúp đỡ có hiệu quả đó.

Mặc dù bản thân đã có nhiều cố gắng, gia đình khuyến khích động viên, song do thời gian có hạn, năng lực bản thân cũng như các thông tin về đối tượng nghiên cứu còn nhiều hạn chế, nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót nhất định. Tác giả kính mong nhận được ý kiến đóng góp xây dựng của các thầy cô giáo, các nhà khoa học và đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2008

Tác giả

Phạm Thị Hoài

MỤC LỤC

	Trang
ĐẶT VẤN ĐỀ	1
Chương I. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	3
1.1 Trên thế giới	3
1.1.1. Những nghiên cứu về lập địa	3
1.1.2. Những nghiên cứu về giống	4
1.1.3. Những nghiên cứu ảnh hưởng của mật độ	4
1.1.4. Nghiên cứu ảnh hưởng của bón phân đến sinh trưởng và năng suất rừng trồng	5
1.1.5. Nghiên cứu về chính sách, thị trường	5
1.2. Ở Việt Nam	7
1.2.1. Nghiên cứu về lập địa	8
1.2.2. Nghiên cứu về giống	9
1.2.3. Nghiên cứu ảnh hưởng của biện pháp làm đất	10
1.2.4. Nghiên cứu ảnh hưởng của phân bón đến năng suất rừng trồng	11
1.2.5. Nghiên ảnh hưởng của mật độ đến năng suất rừng trồng	13
1.2.6. Nghiên cứu về chính sách, kinh tế và thị trường	15
1.3. Đánh giá chung	16
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM TỰ NHIÊN, KINH TẾ, XÃ HỘI HUYỆN ĐỊNH HOÁ	18
2.1. Điều kiện tự nhiên	18
2.1.1. Vị trí địa lý	18
2.1.2. Khí hậu, thuỷ văn	18
2.1.3. Đặc điểm địa hình	19
2.1.4. Tài nguyên đất đai	19
2.1.5. Hiện trạng đất đai và tài nguyên Rừng	21

2.2. Điều kiện kinh tế-xã hội	22
2.2.1. Dân số và lao động	22
2.2.2. Cơ cấu tổ chức ngành Lâm nghiệp của huyện Định Hóa	23
2.2.3. Giao thông và cơ sở hạ tầng	23
2.2.4. Văn hóa – giáo dục	24
2.2.5. Thu nhập và đời sống	24
Chương 3. MỤC TIÊU, ĐỐI TƯỢNG, GIỚI HẠN, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
3.1. Mục tiêu nghiên cứu	26
3.1.1. Mục tiêu chung	26
3.1.2. Mục tiêu cụ thể	26
3.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	26
3.3. Nội dung nghiên cứu	27
3.3.1. Tìm hiểu quá trình phát triển rừng trồng sản xuất ở huyện Định Hóa	27
3.3.2. Tổng kết đánh giá các mô hình rừng trồng sản xuất ở huyện Định Hoá	27
3.3.3. Thị trường, chế biến và sử dụng lâm sản của huyện	27
3.3.4. Đánh giá ảnh hưởng của chính sách và thị trường tới phát triển rừng trồng sản xuất ở huyện Định Hoá	27
3.3.5. Đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển rừng trồng sản xuất ở huyện Định Hoá	27
3.4. Phương pháp nghiên cứu	28
3.4.1. Quan điểm nghiên cứu và cách tiếp cận của đề tài	28
3.4.2. Phương pháp nghiên cứu tổng quát.	28
3.4.3. Phương pháp nghiên cứu cụ thể	29
Chương 4: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	35
4.1. Tìm hiểu quá trình phát triển rừng trồng sản xuất	35
4.1.1. Các giai đoạn phát triển rừng trồng sản xuất	35

4.1.2. Nguồn vốn, mục tiêu và cơ cấu cây trồng rừng sản xuất ở Huyện Định Hóa	36
4.1.3. Diện tích rừng trồng và rừng sản xuất ở huyện Định Hóa	39
4.2. Tổng kết đánh giá các mô hình trồng rừng sản xuất trong huyện	43
4.2.1. Loài cây	43
4.2.2. Các biện pháp kỹ thuật đã áp dụng trong các mô hình	45
4.2.3. Tình hình sinh trưởng và năng suất của các mô hình điển hình	48
4.2.4. Đánh giá hiệu quả kinh tế-xã hội và môi trường của các mô hình điển hình.	49
4.2.4.1. Đánh giá hiệu quả kinh tế	49
4.2.4.2. Đánh giá về hiệu quả xã hội	54
4.2.4.3. Đánh giá hiệu quả môi trường	55
4.2.4.4. Đánh giá hiệu quả tổng hợp	56
4.3. Tình hình chế biến sử dụng gỗ và thị trường tiêu thụ sản phẩm.	57
4.3.1. Tình hình chế biến sử dụng gỗ	56
4.3.2. Thị trường lâm sản rừng trồng huyện Định Hoá-Thái Nguyên	59
4.4. Đánh giá ảnh hưởng của các chính sách và thị trường tới phát triển rừng trồng sản xuất tại huyện Định Hoá	60
4.4.1. Ảnh hưởng của các chính sách tới phát triển rừng trồng sản xuất ở huyện Định Hóa	60
4.4.2. Đánh giá ảnh hưởng của thị trường lâm sản đến phát triển rừng trồng sản xuất huyện Định Hoá-Thái Nguyên	81
4.5. Đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển trồng RSX ở huyện Định Hoá.	84
4.5.1. Những quan điểm và định hướng chung	84
4.5.2. Các giải pháp về kỹ thuật	85
4.5.3. Các giải pháp về chính sách và thể chế	87
4.5.4. Các giải pháp về kinh tế- xã hội	90
4.5.5. Các giải pháp về thông tin, tuyên truyền và phổ cập	91

Chương 5. KẾT LUẬN TỒN TẠI VÀ KIẾN NGHỊ	94
5.1. Kết luận	94
5.1.1. Quá trình phát triển trồng rừng sản xuất ở huyện Định Hoá	94
5.1.2. Tổng kết đánh giá các mô hình rừng trồng sản xuất điển hình	94
5.1.3. Ảnh hưởng của chính sách tới phát triển rừng trồng sản xuất	95
5.1.4. Ảnh hưởng của thị trường tới phát triển rừng trồng sản xuất.	95
5.1.5. Một số giải pháp phát triển rừng trồng sản xuất ở huyện	96
5.2. Tồn tại	96
5.3. Kiến nghị	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98
PHỤ LỤC	105

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Hvn	Chiều cao vút ngọn
D1.3	Đường kính thân cây tịa vị trí 1,3m
Dt	Đường kính tán
H	Chiều cao trung bình
D	Đường kính trung bình
OTC	Ô tiêu chuẩn
ΔD	Tăng trưởng bình quân hàng năm về đường kính
ΔH	Tăng trưởng bình quân hàng năm về chiều cao
FAO	Tổ chức Nông lương quốc tế
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NPV	Giá trị lợi nhuận ròng
BCR	Tỷ suất thu nhập và chi phí
IRR	Tỷ lệ thu hồi vốn nội bộ
Ect	Hiệu quả tổng hợp của các mô hình
RSX	Rừng sản xuất
TBKT	Tiến bộ kỹ thuật

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng	Nội dung	Trang
2.1	Nhân khẩu và lao động của huyện Định Hóa năm 2006	23
3.1	Thang điểm độ dốc và thành phần cơ giới đất	30
3.2	Thang điểm, độ tàn che và độ che phủ của rừng trồng	30
3.3	Tổng hợp điểm cấp phòng hộ rừng trồng	31
4.1	Nguồn vốn đầu tư trồng rừng sản xuất ở huyện Định Hóa	37
4.2	Cơ cấu cây trồng và sản phẩm rừng sản xuất	38
4.3	Tổng hợp diện tích và độ che phủ rừng theo huyện ở Tỉnh Thái Nguyên	39
4.4	Diện tích rừng và đất lâm nghiệp Huyện Định Hóa	40
4.5	Diện tích rừng và đất lâm nghiệp huyện phân theo chức năng	41
4.6	Diện tích đất rừng huyện Định Hóa chia theo xã	42
4.7	Danh mục các loài cây được đưa vào trồng rừng ở Định Hóa	44
4.8	Biện pháp kỹ thuật lâm sinh áp dụng trong các mô hình	46
4.9	Sinh trưởng và đánh giá trữ lượng cây trồng	48
4.10	Tổng chi phí 1 ha rừng trồng trong các mô hình đến hết chu kỳ kinh doanh	50
4.11	Bảng dự toán thu nhập 01 ha rừng trồng trong các mô hình	51
4.12	Bảng cân đối thu nhập và chi phí cho 1 ha rừng trồng trong các mô hình.	52
4.13	Biểu dự đoán kết quả kinh tế cho 1 ha rừng trồng trong các mô hình	53
4.14	Mức độ tham gia của người dân vào hoạt động lâm nghiệp	54
4.15	Điểm đo khả năng phòng hộ của các mô hình	56
4.16	Chỉ số hiệu quả tổng hợp của các mô hình	57
4.17	Kết quả điều tra, khảo sát một số cơ sở chế biến và sử dụng gỗ rừng trồng của huyện Định Hoá-Thái Nguyên	58